

Participarea la concursul de promovare la instanțele și parchetele superioare. Lipsa evaluării profesionale

Prin Hotărârile nr. 959, 962 și 966 din data de 25.09.2008, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a respins recurentele contestațiile formulate împotriva hotărârilor nr.241, 254, respectiv 258 din data de 18.09.2008 a Secției pentru Procurori a Consiliului Superior al Magistraturii.

Prin Hotărârile nr.258, nr.241 și 254 din 18.09.2008 ale Secției pentru procurori din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii au fost soluționate, contestațiile formulate de recurentele R. R. E., B. C. și O. G. N., împotriva Hotărârilor nr.128/2008, nr.94/2008 și nr.103/2008 ale Comisiei de organizare a concursului pentru promovare în funcții de execuție a judecătorilor și procurorilor din data de 5 octombrie prin care au fost respinse cererile acestora de înscriere la concursul de promovare în funcții de execuție, pentru neîndeplinirea cerinței impusă de art.44 alin.1 coroborat cu art.39 alin.2 din Legea nr.303/2004, privind statutul judecătorilor și procurorilor republicată, cu modificările și completările ulterioare, sub aspectul lipsei evaluării activității profesionale.

Pentru a pronunța aceste hotărâri, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a reținut, în esență, că potrivit art.2 din Hotărârea C.S.M. nr.345/2008 „nu este posibilă efectuarea în cursul anului 2008 a primei evaluări a activității profesionale a judecătorilor și procurorilor care nu au împlinit 2 ani de la numirea în funcție la momentul declanșării actualei proceduri de evaluare”, de asemenea „termenul de 2 ani de la numirea în funcție, la care se referă art.39 alin.2 din Legea nr.303/2004 și art.29 alin.1 din Regulamentul privind evaluarea activității profesionale a judecătorilor și procurorilor, se calculează de la data numirii în funcția de judecător sau procuror prin Decret al Președintelui României”.

Prin Hotărârea nr.78 din 24.01.2008 a Consiliului Superior al Magistraturii s-a dispus

„ca prima evaluare a activității profesionale a magistraților desfășurată potrivit dispozițiilor Regulamentului privind evaluarea activității profesionale a judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.676/2007 se va desfășura începând cu data de 1 martie 2008”.

Regulamentul privind evaluarea activității profesionale a judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.676 din 4.10.2007 și Ghidul de evaluare a activității profesionale a magistraților, aprobat prin Hotărârea nr.10 din 17.01.2008, cu modificarea adusă prin Hotărârea nr.80 din 24.01.2008, stabilesc cu valoare de principiu faptul că evaluarea, ca activitate a comisiilor de evaluare (centralizare a datelor, întocmire a procesului-verbal etc.) se face într-o singură etapă (de regulă în luna februarie), activitatea acestor comisii nefiind una permanentă.

În fine, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a reținut că este lipsit de relevanță faptul că Hotărârea nr.345/2008 a Consiliului Superior al Magistraturii este suspendată, având în vedere faptul că art. 44 alin.1 lit. a) din Legea nr.303/2004 impune condiția evaluării pentru înscrierea la concurs.

Împotriva acestor hotărâri, în temeiul dispozițiilor art.29 alin.7 din Legea nr.317/2004, recurentele R. R., B. C. și O. G., au declarat recurs, criticându-le pentru nelegalitate și netemeinicie.

În motivarea recursului, recurentele susțin că atât hotărârea Secției pentru procurori, cât și cea a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, contravin principiului constituțional fundamental al egalității în drepturi consacrat prin art.16 din Constituție și nu respectă nici măcar jurisprudența Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

Astfel, în aplicarea principiului egalității în drepturi, Curtea Constituțională a statuat prin nenumăratele sale hotărâri că este înfrânt acest principiu atunci când *unor situații de fapt identice le corespunde un tratament juridic diferit, fără a exista o motivare obiectivă și rezonabilă.*

Vechimea continuă în funcția de procuror începe cu data de 01.10.2003 – data începerii cursurilor la Institutul Național al Magistraturii, fiind identică cu cea a altor colegi procurori, cursanți la același institut din același moment, printre care și numitele V. R. din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Brașov și T. D. din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Filași.

Deosebirea constă în faptul că la nivelul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București s-a decis respectarea hotărârii nr.345/2008 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, astfel încât nici un procuror care nu împlinise doi ani de la numirea în funcție de către Președintele României nu a fost evaluat, în timp ce alte parchete din teritoriu au nesocotit hotărârea C.S.M. și au evaluat procurori care nu îndeplineau condiția celor doi ani de la numirea în funcție de către Președintele României.

De altfel, se apreciază că Hotărârea nr.345/2008 a Plenului C.S.M. nu putea produce efecte în privința recurentelor, având în vedere faptul că aceasta a fost atacată cu recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție, iar în conformitate cu dispozițiile art. 29 alin. 8 din Legea nr.317/2004, recursul este suspensiv de executare.

În aceste condiții, lipsa referatului de evaluare nu este imputabilă, iar respingerea cererii recurentelor este nelegală.

Examinând actele dosarului, hotărârea atacată și criticile recurentelor, prin prisma dispozițiilor legale incidente în materie, Înalta Curte constată că recursul nu este fondat, având în vedere considerentele în continuare arătate.

Potrivit prevederilor art.44 alin.(1) din Legea nr.303/2004, pot participa la concursul de promovare la instanțele sau parchetele imediat superioare judecătorii și procurorii care au obținut calificativul „foarte bine” la ultima evaluare, nu au fost sancționați disciplinar în ultimii 3 ani și îndeplinesc condițiile

minime de vechime, stabilite în funcție de nivelul instanțelor și parchetelor în cadrul sistemului judiciar, la calcularea căreia se ia în considerare și perioada în care judecătorul sau procurorul a fost avocat, astfel cum s-a prevăzut prin alineatul (2) al aceluiași text.

Rezultă din aceste prevederi legale că pentru exercitarea dreptului la competiție, invocat de recurente, este necesară îndeplinirea cumulativă, la data organizării concursului, a tuturor condițiilor stabilite de legiuitor.

Recurentele nu au făcut dovada evaluării activității lor până la data organizării concursului și obținerii calificativului „foarte bine, iar, în raport cu scopul instituirii acestor condiții și cu evoluția procesului de elaborare a noului cadru de evaluare profesională a judecătorilor și procurorilor, pretinsa dorință exacerbată a Consiliului Superior al Magistraturii de a absolutiza raportul de evaluare, cu consecința încălcării principiului nediscriminării, nu poate fi reținută.

Evaluarea este, așadar, procesul prin care nivelul de performanță profesională al fiecărui magistrat este apreciat prin raportare la un cadru de referință al competențelor și prin care se identifică nevoile de instruire și dezvoltare profesională, trebuind să fie înțeleasă, în primul rând, ca o măsură care asigură stimularea magistraților, dar și a instanțelor/parchetelor pentru dezvoltarea profesională și organizațională, necesară creșterii calității actului de justiție și asigurării independenței și imparțialității în exercitarea funcției, ca garanții fundamentale a unei corecte judecăți și a încrederii justițiabililor în magistrați și în instituțiile în care se realizează actul de justiție.

În acest sens, Legea nr.303/2004 a revizuit criteriile de evaluare a activității profesionale a judecătorilor și procurorilor și a adus modificări importante cu privire la perioada supusă evaluării și persoanele abilitate să o efectueze.

Astfel, în conformitate cu prevederile art.39 alin. (1) din această lege, pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de competență profesională și de performanță, judecătorii și procurorii sunt supuși, la fiecare 3 ani, unei evaluări privind eficiența, calitatea activității și integritatea, obligația de formare profesională continuă și absolvirea unor cursuri de specializare, iar în cazul judecătorilor și procurorilor numiți în funcții de conducere, și modul de îndeplinire a atribuțiilor manageriale.

Potrivit dispozițiilor art.39 alin. (2), prima evaluare a activității profesionale a judecătorilor și procurorilor se face la 2 ani de la numirea în funcție, iar competența de efectuare a evaluării a fost atribuită unor organisme colective, respectiv comisiilor de evaluare, desemnate de colegiile de conducere ale instanțelor și parchetelor și numite de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, astfel cum rezultă din dispozițiile alineatului (3) al aceluiași text.

Prin art.39 alin.(6), aceeași lege a atribuit Consiliului Superior al Magistraturii autoritatea concepției cadrului de evaluare a performanțelor procurorilor, prin adoptarea unui Regulament, precum și pe aceea a implementării acestuia.

În aceste condiții, pentru îndeplinirea atribuției prevăzute de Legea nr.303/2004 prin art.39 alin.(6), având în vedere și termenul impus de dispozițiile art. 11 alin. 2 din Titlul XVII al Legii nr.247/2005, Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, prin Hotărârea nr.324 din 24 august 2005, a aprobat Regulamentul privind evaluarea activității profesionale a judecătorilor și procurorilor, care a prevăzut la art.3 că indicatorii de evaluare vor fi stabiliți ulterior prin ghidul de evaluare a performanțelor judecătorilor și procurorilor.

Ghidul de evaluare profesională a magistraților elaborat în vederea aplicării regulamentului evidențiază, într-o perspectivă de ansamblu a noii scheme de evaluare, legătura între definiția, scopul, principiile evaluării și modalitățile și mijloacele de realizare a acesteia, precum și aspectele legate de administrarea procesului de evaluare.

În sensul acestor prevederi legale și regulamentare, evaluarea este folosită pentru îmbunătățirea performanței individuale și, implicit, pentru îmbunătățirea performanței instanței sau a parchetului, precum și a sistemului ca întreg, fiind avută în vedere așadar și la definirea politicilor de resurse umane, respectiv la ocuparea posturilor de execuție și conducere la toate instanțele și parchetele.

În consecință, parcurgerea acestei proceduri și obținerea calificativului „foarte bine” este o condiție esențială pentru participarea la concursul de promovare la instanțele și parchetele superioare, fiind impusă de legiuitor în vederea consolidării standardelor de calitate ale sistemului judiciar.

Prin hotărârea nr.78 din 24 ianuarie 2008 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii s-a dispus că prima evaluare realizată în condițiile noului cadru regulamentar se va desfășura începând cu data de 1 martie 2008.

Potrivit Ghidului de evaluare aprobat prin Hotărârea nr.10 din 17 ianuarie 2008, cu modificarea adusă prin Hotărârea nr.80 din 24 ianuarie 2008, secțiunea 2.4, prima evaluare a

judecătorilor și procurorilor se face la 2 ani de la numirea în funcție, iar următoarele evaluări se fac la fiecare 3 ani, de regulă, până în luna februarie a anului următor și privește activitatea desfășurată în cursul celor 2, respectiv 3 ani ai unui *ciclu de evaluare*.

Pe de altă parte, chiar dacă s-ar accepta teza că era obligatorie declanșarea procedurii de evaluare, în cazul recurențelor, la împlinirea celor 2 ani de la numirea lor în funcție, în mod obiectiv aceasta nu putea fi finalizată până la data concursului, având în vedere etapele ce se impuneau a fi parcurse și procedura de soluționare a eventualei contestații, ca de altfel și necesitatea ca aprecierea performanțelor lor profesionale și ale celorlalți procurori supuși evaluării în acest prim proces să aibă un caracter efectiv, astfel încât să se asigure structurarea unei ierarhii profesionale obiective și funcționarea justiției la standarde cât mai înalte.

În ceea ce privește principiile nediscriminării și al egalității de tratament, a căror nerespectare o invocă recurențele, tot prin prisma hotărârii anterior menționate, Înalta Curte, având în vedere și argumentele deja expuse, apreciază că situația învederată nu se circumscrie conceputului de „discriminare”.

Așa cum a statuat de altfel și jurisprudența Curții Constituționale, în concordanță cu aceea a Curții Europene a Drepturilor Omului, principiul egalității în drepturi, consfințit constituțional, presupune identitate de soluții numai pentru situații identice, acest principiu neopunându-se ca legiuitorul să stabilească norme diferite în raport cu persoane aflate în situații diferite.

Or, în cazul celor două contestații admise la care fac referire recurențele, situația a fost diferită, la dosarele acestora existând raportul de evaluare.

În consecință, pentru considerentele arătate, în temeiul dispozițiilor art.312 alin.1 din Codul de procedură civilă, recursul a fost respins, ca nefondat.

(Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, decizia nr. 52/09.01.2009, dosar nr. 8514/1/2008)